НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ УКРАЇНИ

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЗДОРОВ'Я, РЕАБІЛІТАЦІЇ ТА ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

КАФЕДРА ТЕРАПІЇ ТА РЕАБІЛІТАЦІЇ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Науково-методичною радою
(протокол № 5 від 28 серпня 2026 р.)
Голова Науково-методичної ради
університету
_____ Оксана ШИНКАРУК

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ПРОФЕСІЙНОЇ ТА ДОСЛІДНИЦЬКО-ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ФІЗИЧНІЙ ТЕРАПІЇ ТА ЕРГОТЕРАПІЇ

рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий)
спеціальність: І7 Терапія та реабілітація
спеціалізація: Фізична терапія
освітньо-професійна програма: Фізична терапія, ерготерапія
статус навчальної дисципліни: обов'язкова
код навчальної дисципліни в освітньо-професійній програмі: ОК10
мова навчання: українська

Київ - 2026

РОЗРОБНИК(И):
Олена ЛАЗАРЄВА, завідувач кафедри терапії та реабілітації, доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор, olazarieva@uni-sport.edu.ua
Ірина ЖАРОВА, професор кафедри терапії та реабілітації, доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор, izharova@uni-sport.edu.ua
Олексій НІКАНОРОВ професор кафедри терапії та реабілітації, доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор; onikanorov@uni-sport.edu.ua.
Олександра КАЛІНКІНА доцент кафедри терапії та реабілітації, доктор наук з фізичного виховання і спорту, доцент; okalinkina@uni-sport.edu.ua

РЕКОМЕНДОВАНО:
Кафедрою терапії та реабілітації
(засідання кафедри від 17.08.2026 р., протокол № 22)

Завідувач кафедри _____ доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор Олена ЛАЗАРЄВА

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми _____ Олена ЛАЗАРЄВА

Начальник навчально-методичного відділу _____ Ольга Д`ЯЧЕНКО

Начальник відділу забезпечення якості вищої освіти _____ Сергій ПОПОВИЧ

Анотація навчальної дисципліни. Навчальна дисципліна «Сучасні проблеми професійної та дослідницько-інноваційної діяльності у фізичній терапії та ерготерапії» спрямована на формування загальних і фахових компетентностей, необхідних для критичного аналізу проблем професійної діяльності, дослідження закономірностей розвитку реабілітаційних послуг, наукового обґрунтування шляхів їх удосконалення та впровадження інноваційних підходів. Особливу увагу приділено розвитку системного й критичного мислення, аналізу міжнародного досвіду та наукових доказів, визначенню актуальних наукових проблем, обґрунтуванню професійних рішень і розробленню дослідницьких та інноваційних проєктів з урахуванням потреб населення й національного контексту. Обсяг навчальної дисципліни – 6 кредитів ЄКТС. Основні теми навчальної дисципліни: Міжнародна класифікація функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я (МКФ) і біопсихосоціальна модель: застосування у професійній та дослідницькій діяльності. Оцінювання реабілітаційних потреб та обґрунтування цілей реабілітації. Оцінювання результатів реабілітації: функціонування, активність, участь і якість життя. Документування реабілітаційного процесу та використання даних для прийняття професійних рішень, моніторингу і досліджень. Клінічне і професійне мислення у фізичній терапії та ерготерапії: спільні принципи та професійні особливості. Сучасні професійні виклики у фізичній терапії та ерготерапії: сфери компетентності, професійна етика, супервізія та міжпрофесійна взаємодія. Методологічні основи формування реабілітаційних послуг у гострому періоді в нереабілітаційних відділеннях системи охорони здоров'я на основі доказової та науково обґрунтованої практики і локального контексту. Формування та вдосконалення стаціонарних реабілітаційних послуг у післягострому періоді. Формування та вдосконалення амбулаторних реабілітаційних послуг у післягострому та довготривалому періодах. Реабілітаційні послуги у громаді: наступність, міжсекторальна взаємодія та підтримка участі людини у повсякденному житті. Особливості формування реабілітаційних послуг для дітей та підлітків: сімейноцентрований підхід, участь і міжсекторальна взаємодія. Раннє втручання як сімейноцентрована міжсекторальна система підтримки дітей раннього віку та їхніх родин. Реабілітаційні послуги для людей старшого віку та осіб із комплексними потребами: доступність, безперервність і орієнтація на участь. Якість, безпека та доступність реабілітаційних послуг: методологічні підходи до оцінювання та удосконалення. Впровадження доказових підходів та інновацій у реабілітаційні послуги: бар'єри, стратегії та оцінювання результатів впровадження. Дослідження професійної практики у фізичній терапії та ерготерапії: визначення проблем, обґрунтування дослідницьких підходів та використання результатів для вдосконалення практики.

Вивчення дисципліни передбачає критичний аналіз наукових джерел, міжнародного досвіду та моделей організації реабілітації, виконання аналітичних і проєктних завдань, наукове обґрунтування шляхів вирішення

актуальних професійних проблем. Підсумкова оцінка формується з урахуванням результатів поточного контролю та іспиту.

Abstract of the Course. The course "Contemporary Issues in Professional and Research-Innovation Activity in Physical Therapy and Occupational Therapy" is designed to develop the general and professional competencies required for the critical analysis of issues within professional practice, the study of trends in the development of rehabilitation services, the scientific substantiation of methods for their improvement, and the implementation of innovative approaches. Particular emphasis is placed on developing systems and critical thinking, analyzing international experience and scientific evidence, identifying current research issues, justifying professional decisions, and designing research and innovation projects that address the needs of the population within the national context. The course carries 6 ECTS credits. Key topics include: the International Classification of Functioning, Disability and Health (ICF) and the biopsychosocial model—their application in professional and research practice; the assessment of rehabilitation needs and the substantiation of rehabilitation goals; the evaluation of rehabilitation outcomes, including functioning, activity, participation, and quality of life; documentation of the rehabilitation process and the use of data for professional decision-making, monitoring, and research; clinical and professional reasoning in physical therapy and occupational therapy (shared principles and discipline-specific nuances); and contemporary professional challenges, such as scopes of practice, professional ethics, supervision, and interprofessional collaboration. Methodological foundations for developing rehabilitation services during the acute phase within non-rehabilitation healthcare settings, based on evidence-based, scientifically grounded practice and the local context. Development and enhancement of inpatient rehabilitation services during the post-acute phase. Development and enhancement of outpatient rehabilitation services during the post-acute and long-term phases. Community-based rehabilitation services: continuity, intersectoral collaboration, and support for an individual’s participation in daily life. Specifics of developing rehabilitation services for children and adolescents: a family-centered approach, participation, and intersectoral collaboration. Early intervention as a family-centered, intersectoral support system for young children and their families. Rehabilitation services for older adults and individuals with complex needs: accessibility, continuity, and a focus on participation. Quality, safety, and accessibility of rehabilitation services: methodological approaches to assessment and improvement. Implementation of evidence-based approaches and innovations in rehabilitation services: barriers, strategies, and evaluation of implementation outcomes. Research into professional practice in physical therapy and occupational therapy: identifying issues, justifying research approaches, and utilizing findings to improve practice. The study of this discipline involves the critical analysis of scholarly sources, international experience, and models of rehabilitation organization; the completion of analytical and project-based assignments; and the scientific substantiation of approaches to addressing current professional challenges. The final grade is determined based on the results of ongoing assessment and the examination.

Мета навчальної дисципліни – формування у здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти здатності критично аналізувати комплексні професійні та системні проблеми фізичної терапії й ерготерапії, науково обґрунтовувати моделі реабілітаційних послуг, визначати напрями їх удосконалення та розробляти дослідницькі й інноваційні рішення з урахуванням доказів, потреб людини та локального контексту.

Перелік компетентностей, які формуються під час вивчення навчальної дисципліни відповідно до освітньо-наукової програми «Фізична терапія, ерготерапія» для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю І7 Терапія та реабілітація

Шифр	Компетентності
Загальні компетентності (ЗК)	
ЗК01	Здатність до абстрактного, критичного та системного мислення, аналізу й синтезу інформації, генерування нових ідей.
ЗК04	Здатність розв'язувати складні проблеми, ухвалювати обґрунтовані рішення в умовах невизначеності, виявляти ініціативу та працювати в міждисциплінарному середовищі.
ЗК05	Здатність діяти на засадах громадянської відповідальності, демократичних цінностей, поваги до прав людини та культурного різноманіття, а також дотримуватися принципів сталого розвитку в професійній і науковій діяльності.
Спеціальні (фахові) компетентності (ФК)	
ФК01	Здатність критично оцінювати результати фундаментальних і прикладних досліджень, здійснювати системний аналіз розвитку фізичної терапії та ерготерапії в Україні й інших країнах, науково обґрунтовувати адаптацію міжнародних професійних практик, заснованих на доказах, до національного контексту, визначати перспективні напрями вдосконалення професійної практики та реабілітаційних послуг.
ФК02	Здатність виявляти та формулювати актуальні наукові проблеми, генерувати нові наукові ідеї та гіпотези, здійснювати оригінальні дослідження, спрямовані на переосмислення наявних і створення нових знань, підходів і професійних практик у фізичній терапії, ерготерапії та суміжних міждисциплінарних напрямах з урахуванням їхньої суспільної значущості.
ФК08	Здатність здійснювати професійне лідерство, організовувати та координувати міжпрофесійну взаємодію, ухвалювати обґрунтовані управлінські рішення, ініціювати організаційні та професійні зміни, здійснювати адвокацію розвитку фізичної терапії та ерготерапії.

Обсяг навчальної дисципліни – 6 кредитів ЄКТС, які розподіляються у годинах:

Форми навчання	Види навчальних занять				Самостійна робота	Разом
	лекції	лабораторні	практичні	семінарські		
Денна	48				132	180
Заочна	16				164	180

Статус навчальної дисципліни: обов'язкова.

Передумови для вивчення навчальної дисципліни: успішне опанування такими навчальними дисциплінами на другому (магістерському) рівні вищої освіти: «Науково-доказова практична діяльність та клінічне мислення у фізичній терапії», «Науково-доказова практична діяльність та клінічне мислення в ерготерапії», «Інформаційні технології у науковій діяльності з фізичної терапії та ерготерапії», «Методи наукового дослідження», «Прикладна теорія ерготерапії», «Терапевтичні вміння та навички ерготерапевта»;

на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти: «Філософія і методологія науки», «Біоетика», «Професійно-особистісний розвиток науковця», «Методологія наукових досліджень і доказова практика у терапії та реабілітації».

Програма навчальної дисципліни.

Тематичний план навчальної дисципліни

Номер і назва теми	Кількість годин							
	Денна форма				Заочна форма			
	усього	л	п	с.р.	усього	л	п	с.р.
Тема 1. Міжнародна класифікація функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я (МКФ) і біопсихосоціальна модель: застосування у професійній та дослідницькій діяльності.	10	2		8	10			10
Тема 2. Оцінювання реабілітаційних потреб та обґрунтування цілей реабілітації.	10	2		8	10	2		8
Тема 3. Оцінювання результатів реабілітації: функціонування, активність, участь і якість життя.	10	2		8	10	2		8
Тема 4. Документування реабілітаційного процесу та використання даних для прийняття професійних рішень, моніторингу і досліджень.	10	2		8	10			10

Тема 5. Клінічне і професійне мислення у фізичній терапії та ерготерапії: спільні принципи та професійні особливості.	12	4		8	12	2		10
Тема 6. Сучасні професійні виклики у фізичній терапії та ерготерапії: сфери компетентності, професійна етика, супервізія та міжпрофесійна взаємодія.	12	4		8	12	2		10
Тема 7. Методологічні основи формування реабілітаційних послуг у гострому періоді в нереабілітаційних відділеннях системи охорони здоров’я на основі доказової та науково обґрунтованої практики і локального контексту.	12	4		8	12			12
Тема 8. Формування та вдосконалення стаціонарних реабілітаційних послуг у післягострому періоді.	12	4		8	12			12
Тема 9. Формування та вдосконалення амбулаторних реабілітаційних послуг у післягострому та довготривалому періодах.	12	4		8	12			12
Тема 10. Реабілітаційні послуги у громаді: наступність, міжсекторальна взаємодія та підтримка участі людини у повсякденному житті.	10	2		8	10	2		8
Тема 11. Особливості формування реабілітаційних послуг для дітей та підлітків: сімейноцентрований підхід, участь і міжсекторальна взаємодія.	10	2		8	10			10
Тема 12. Раннє втручання як сімейноцентрована міжсекторальна система підтримки дітей раннього віку та їхніх родин.	10	2		8	10			10

Тема 13. Реабілітаційні послуги для людей старшого віку та осіб із комплексними потребами: доступність, безперервність і орієнтація на участь.	10	2		8	10			10
Тема 14. Якість, безпека та доступність реабілітаційних послуг: методологічні підходи до оцінювання та удосконалення.	12	4		8	12	2		10
Тема 15. Впровадження доказових підходів та інновацій у реабілітаційні послуги: бар'єри, стратегії та оцінювання результатів впровадження.	12	4		8	12	2		10
Тема 16. Дослідження професійної практики у фізичній терапії та ерготерапії: визначення проблем, обґрунтування дослідницьких підходів та використання результатів для вдосконалення практики.	16	4		12	16	2		14
Всього годин:	**180**	**48**		**132**	**180**	**16**		**164**

Зміст навчальної дисципліни за темами

Тема 1. Міжнародна класифікація функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я (МКФ) і біопсихосоціальна модель: застосування у професійній та дослідницькій діяльності.

Біопсихосоціальна модель як концептуальна основа реабілітації. Взаємозв'язок стану здоров'я, функцій і структур організму, активності, участі та контекстуальних факторів. Використання МКФ у професійному оцінюванні, міжпрофесійній комунікації, визначенні цілей і плануванні реабілітаційних послуг. Можливості застосування МКФ для стандартизації даних, проведення досліджень та моніторингу результатів реабілітації.

Тема 2. Оцінювання реабілітаційних потреб та обґрунтування цілей реабілітації.

Підходи до визначення реабілітаційних потреб з урахуванням стану здоров'я, функціонування, особистих пріоритетів і контексту життя людини. Поняття реабілітаційного потенціалу, прогнозування результатів і обмеження прогностичних підходів. Визначення індивідуальних цілей реабілітації та залучення людини до прийняття рішень. Проблеми стандартизації оцінювання та ризики прийняття рішень виключно на основі результатів окремих інструментів.

Тема 3. Оцінювання результатів реабілітації: функціонування, активність, участь і якість життя.

Відмінності між оцінюванням функцій організму, активності, участі, досягнення індивідуальних цілей і якості життя. Психометричні властивості інструментів оцінювання: валідність, надійність, чутливість до змін і клінічна значущість результатів. Обмеження універсального використання окремих інструментів для різних груп населення. Інтерпретація результатів на індивідуальному рівні та їх використання для оцінювання ефективності реабілітаційних послуг і наукових досліджень.

Тема 4. Документування реабілітаційного процесу та використання даних для прийняття професійних рішень, моніторингу і досліджень.

Принципи якісного документування реабілітаційного процесу та його значення для безперервності послуг, професійної відповідальності й міжпрофесійної взаємодії. Документування результатів оцінювання, цілей, втручань, динаміки функціонування та результатів реабілітації. Стандартизована термінологія, класифікації та електронні системи охорони здоров'я. Використання клінічних і адміністративних даних для моніторингу якості, планування послуг та наукових досліджень. Проблеми повноти, достовірності, сумісності й інтерпретації даних. Етичні аспекти документування, захист персональних даних і використання інформації в дослідницькій діяльності.

Тема 5. Клінічне і професійне мислення у фізичній терапії та ерготерапії: спільні принципи та професійні особливості.

Поняття клінічного та професійного мислення, їхня роль у процесі надання послуг фізичної терапії та ерготерапії. Формування і перевірка професійних гіпотез, інтеграція результатів оцінювання, наукових доказів, професійного досвіду та пріоритетів людини. Особливості професійного мислення фізичного терапевта та ерготерапевта. Вплив когнітивних упереджень, невизначеності, організаційних обмежень та етичних дилем на професійні рішення.

Тема 6. Сучасні професійні виклики у фізичній терапії та ерготерапії: сфери компетентності, професійна етика, супервізія та міжпрофесійна взаємодія.

Сучасні тенденції розвитку фізичної терапії та ерготерапії як самостійних професій. Професійна ідентичність, автономія, відповідальність і межі компетентності. Професійні стандарти, регулювання практики та забезпечення компетентності фахівців. Супервізія, наставництво, безперервний професійний розвиток і взаємодія з асистентами. Ролі та відповідальність фахівців міжпрофесійної реабілітаційної команди, механізми співпраці та вирішення професійних конфліктів. Роль професійних асоціацій у розвитку професій, стандартів і якості практики.

Тема 7. Методологічні основи формування реабілітаційних послуг у гострому періоді в нереабілітаційних відділеннях системи охорони здоров'я на основі доказової та науково обґрунтованої практики і локального контексту.

Сучасні міжнародні моделі раннього залучення фахівців з реабілітації у відділеннях інтенсивної терапії, хірургічного, неврологічного, травматологічного та інших профілів. Підходи до визначення реабілітаційних потреб, критеріїв початку втручань і забезпечення безпеки пацієнтів. Особливості міжпрофесійної взаємодії та організації роботи фізичних терапевтів і ерготерапевтів у гострому періоді. Кадрові, матеріально-технічні та організаційні вимоги до надання послуг. Аналіз наукових доказів щодо ефективності моделей ранньої реабілітації та бар'єрів їх впровадження.

Тема 8. Формування та вдосконалення стаціонарних реабілітаційних послуг у післягострому періоді.

Критерії визначення потреби у стаціонарній реабілітації, складності випадку, необхідної інтенсивності та тривалості послуг. Підходи до забезпечення безперервності, індивідуалізації та своєчасного завершення стаціонарної реабілітації. Вплив кадрового забезпечення, матеріально-технічних ресурсів, механізмів фінансування та організації роботи на доступність та якість послуг. Оцінювання результативності стаціонарної реабілітації, міжнародний досвід та актуальні проблеми української системи.

Тема 9. Формування та вдосконалення амбулаторних реабілітаційних послуг у післягострому та довготривалому періодах.

Сучасні моделі організації амбулаторної реабілітації, зокрема індивідуальні, групові, домашні та дистанційні формати надання послуг. Критерії визначення потреби, частоти, інтенсивності та тривалості втручань. Підходи до самоменеджменту стану здоров'я, залучення сім'ї та підтримки довготривалих результатів реабілітації. Проблеми доступності амбулаторних послуг, географічних і фінансових бар'єрів, кадрового забезпечення та наступності після виписки зі стаціонару. Оцінювання ефективності різних моделей амбулаторної реабілітації.

Тема 10. Реабілітаційні послуги у громаді: наступність, міжсекторальна взаємодія та підтримка участі людини у повсякденному житті.

Концептуальні засади розвитку реабілітаційних послуг на рівні громади та їх місце у загальній системі підтримки функціонування й участі людини. Міжнародні підходи до реабілітації на рівні громади. Взаємодія фахівців з реабілітації з первинною медичною допомогою, соціальними послугами, освітою, службами зайнятості та громадськими організаціями. Механізми переходу від медичної реабілітації до підтримки повсякденного життя, соціальної участі та повернення до значущих видів діяльності. Доступність середовища, асистивні технології, підтримка сімей та осіб, які здійснюють догляд.

Тема 11. Особливості формування реабілітаційних послуг для дітей та підлітків: сімейноцентрований підхід, участь і міжсекторальна взаємодія.

Дитиноцентрований і сімейноцентрований підходи до планування та надання послуг. Роль гри, навчання, самообслуговування, соціальної взаємодії та участі у житті сім'ї й громади як значущих результатів втручань. Міжнародні

моделі організації реабілітаційних послуг для дітей, зокрема в закладах охорони здоров'я, освіти та в громаді. Міжпрофесійна й міжсекторальна взаємодія, залучення батьків та осіб, які здійснюють догляд. Підходи до оцінювання результатів, орієнтованих на потреби дитини та сім'ї.

Тема 12. Раннє втручання як сімейноцентрована міжсекторальна система підтримки дітей раннього віку та їхніх родин.

Сутність, мета та основні принципи раннього втручання. Відмінності між раннім втручанням, медичною реабілітацією та іншими послугами підтримки розвитку дітей. Сімейноцентрований підхід, партнерство з батьками, підтримка розвитку дитини у природному середовищі та повсякденних рутинах. Сучасні моделі організації послуг раннього втручання. Ролі фахівців охорони здоров'я, освіти та соціальної сфери. Підходи до оцінювання потреб дитини й сім'ї, спільного планування підтримки та вимірювання результатів. Міжнародний досвід, наукові докази ефективності та актуальні проблеми розвитку системи раннього втручання в Україні.

Тема 13. Реабілітаційні послуги для людей старшого віку та осіб із комплексними потребами: доступність, безперервність і орієнтація на участь.

Особливості реабілітаційних потреб людей старшого віку та осіб із множинними порушеннями функціонування. Підходи до комплексного оцінювання, визначення індивідуальних цілей і прогнозування результатів. Сучасні моделі геріатричної реабілітації, підтримки функціонування, запобігання його погіршенню та усунення обмежень участі. Взаємодія медичних, реабілітаційних і соціальних послуг, роль довготривалого догляду та підтримки членів сім'ї. Етичні питання прийняття рішень, балансу між безпекою та самостійністю, індивідуальними пріоритетами та доступними ресурсами.

Тема 14. Якість, безпека та доступність реабілітаційних послуг: методологічні підходи до оцінювання та удосконалення.

Сучасні концепції якості реабілітаційних послуг та її основні складові: ефективність, безпека, доступність, своєчасність, людиноцентричність, справедливість та раціональне використання ресурсів. Підходи до оцінювання якості на рівні структури, процесів і результатів надання послуг. Показники якості реабілітації, результати функціонування, досвід отримувачів послуг і механізми зворотного зв'язку. Клінічний аудит, моніторинг, оцінювання відповідності практики стандартам і використання даних для вдосконалення послуг. Проблеми формування достовірних показників якості, порівняння результатів між закладами та впливу організаційного контексту.

Тема 15. Впровадження доказових підходів та інновацій у реабілітаційні послуги: бар'єри, стратегії та оцінювання результатів впровадження.

Проблема розриву між результатами наукових досліджень та повсякденною професійною практикою. Визначення бар'єрів і сприятливих чинників впровадження доказових підходів та інновацій у реабілітаційні послуги. Вибір стратегій впровадження з урахуванням організаційних ресурсів,

професійних ролей, потреб отримувачів послуг та локального контексту. Визначення показників прийнятності, здійсненності, дотримання нової практики та її результативності. Критичний аналіз ризиків і сталості впроваджених змін.

Тема 16. Дослідження професійної практики у фізичній терапії та ерготерапії: визначення проблем, обґрунтування дослідницьких підходів та використання результатів для вдосконалення практики.

Проблеми професійної практики у фізичній терапії та ерготерапії як предмет наукового дослідження. Визначення наукової проблеми та формулювання дослідницького питання. Обґрунтування методологічного підходу відповідно до дослідницьких цілей, характеристик популяції, умов надання послуг та доступних даних. Інтерпретація результатів із урахуванням обмежень дослідження, етичних вимог і можливостей практичного застосування. Перетворення результатів досліджень на пропозиції щодо вдосконалення професійної діяльності та реабілітаційних послуг.

Завдання для самостійної роботи здобувачів вищої освіти

Номер і назва теми навчальної дисципліни	Завдання	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
Тема 1. Міжнародна класифікація функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я (МКФ) і біопсихосоціальна модель: застосування у професійній та дослідницькій діяльності.	Аналіз можливостей та обмежень використання МКФ у професійній практиці фізичної терапії та ерготерапії, плануванні реабілітаційних послуг і наукових дослідженнях.	8	10
Тема 2. Оцінювання реабілітаційних потреб та обґрунтування цілей реабілітації.	Аналіз підходів до оцінювання реабілітаційних потреб, формування функціонального профілю та визначення цілей з урахуванням пріоритетів людини та результатів оцінювання.	8	8
Тема 3. Оцінювання результатів реабілітації: функціонування, активність, участь і якість життя.	Порівняльний аналіз інструментів оцінювання результатів реабілітації, їхніх психометричних властивостей, можливостей та обмежень використання у	8	8

	професійній практиці й дослідженнях.		
Тема 4. Документування реабілітаційного процесу та використання даних для прийняття професійних рішень, моніторингу і досліджень.	Аналіз підходів до документування реабілітаційного процесу, використання стандартизованих даних для обґрунтування професійних рішень та оцінювання результатів надання послуг.	8	10
Тема 5. Клінічне і професійне мислення у фізичній терапії та ерготерапії: спільні принципи та професійні особливості.	Порівняльний аналіз підходів до професійного мислення фізичного терапевта й ерготерапевта, формування та перевірки професійних гіпотез, обґрунтування рішень на основі доказів і потреб людини.	8	10
Тема 6. Сучасні професійні виклики у фізичній терапії та ерготерапії: сфери компетентності, професійна етика, супервізія та міжпрофесійна взаємодія.	Аналіз актуальних професійних та етичних проблем, меж професійної відповідальності, особливостей супервізії та міжпрофесійної співпраці. Обґрунтування можливих шляхів вирішення визначених проблем.	8	10
Тема 7. Методологічні основи формування реабілітаційних послуг у гострому періоді в нереабілітаційних відділеннях системи охорони здоров’я на основі доказової та науково обґрунтованої практики і локального контексту.	Аналіз моделей організації реабілітаційних послуг у гострому періоді, критеріїв доступу до послуг, міжпрофесійної взаємодії, необхідних ресурсів та умов забезпечення безперервності реабілітації.	8	12

Тема 8. Формування та вдосконалення стаціонарних реабілітаційних послуг у післягострому періоді.	Аналіз міжнародних моделей стаціонарної реабілітації, підходів до визначення потреби у стаціонарних послугах, організації роботи команди та оцінювання результативності й якості послуг.	8	12
Тема 9. Формування та вдосконалення амбулаторних реабілітаційних послуг у післягострому та довготривалому періодах.	Аналіз моделей амбулаторної реабілітації, підходів до забезпечення доступності, індивідуалізації та безперервності послуг, зокрема використання дистанційних форм їх надання.	8	12
Тема 10. Реабілітаційні послуги у громаді: наступність, міжсекторальна взаємодія та підтримка участі людини у повсякденному житті.	Аналіз моделей реабілітаційних послуг на рівні громади, механізмів взаємодії між закладами охорони здоров’я, соціальними та іншими службами, а також бар'єрів доступності та шляхів забезпечення наступності послуг.	8	8
Тема 11. Особливості формування реабілітаційних послуг для дітей та підлітків: сімейноцентрований підхід, участь і міжсекторальна взаємодія.	Аналіз моделей реабілітаційних послуг для дітей та підлітків з урахуванням вікових особливостей, потреб сім’ї, можливостей участі в повсякденному житті та взаємодії з освітньою і соціальною сферами.	8	10
Тема 12. Раннє втручання як сімейноцентрована міжсекторальна система підтримки дітей раннього віку та їхніх родин.	Аналіз принципів, моделей і доказової основи раннього втручання, ролі фахівців різних сфер, механізмів міжсекторальної взаємодії та особливостей забезпечення потреб дитини й сім’ї.	8	10
Тема 13. Реабілітаційні послуги для людей	Аналіз моделей реабілітації для людей старшого віку та	8	10

старшого віку та осіб із комплексними потребами: доступність, безперервність і орієнтація на участь.	осіб із комплексними потребами, підходів до збереження функціонування, підтримки участі, адаптації середовища та інтеграції медичних і соціальних послуг.		
Тема 14. Якість, безпека та доступність реабілітаційних послуг: методологічні підходи до оцінювання та удосконалення.	Аналіз сучасних підходів до оцінювання якості реабілітаційних послуг, визначення показників структури, процесів і результатів, виявлення проблем та обґрунтування можливих шляхів удосконалення послуг.	8	10
Тема 15. Впровадження доказових підходів та інновацій у реабілітаційні послуги: бар'єри, стратегії та оцінювання результатів впровадження.	Аналіз підходів до впровадження наукових доказів та інновацій у професійну практику, визначення бар'єрів і сприятливих чинників, розроблення стратегій впровадження та показників оцінювання його результатів.	8	10
Тема 16. Дослідження професійної практики у фізичній терапії та ерготерапії: визначення проблем, обґрунтування дослідницьких підходів та використання результатів для вдосконалення практики.	Розроблення концепції дослідження актуальної проблеми професійної діяльності або організації реабілітаційних послуг із визначенням дослідницького питання, методологічного підходу, очікуваних результатів та можливостей їх практичного застосування.	12	14
	Всього годин:	**132**	**164**

Очікувані результати навчання з навчальної дисципліни: формулювання знань про концептуальні та методологічні засади розв'язання наукових проблем у фізичній терапії та ерготерапії, завдяки:

знанням: про науково-доказове підґрунтя програмування втручань у фізичній терапії та ерготерапії для різних верств населення, методологічні основи організації процесу надання реабілітаційної допомоги в сучасних умовах;

вмінням: виявляти та формулювати наукові проблеми у фізичній терапії та ерготерапії; генерувати нові та оригінальні ідеї; висувати гіпотези; відображати і встановлювати зв'язки між компонентами, задачі; проводити аналіз інформації, обирати відповідні методи для ефективного вирішення конкретних науково-практичних завдань у фізичній терапії та ерготерапії, використовувати сучасні інформаційні технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та навчальній діяльності.

Перелік програмних результатів навчання, яких досягають під час вивчення навчальної дисципліни відповідно до освітньо-наукової програми «Фізична терапія, ерготерапія» для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю І7 Терапія та реабілітація

Шифр	Результати навчання (РН)
РН 01	Критично аналізувати та переосмислювати сучасні наукові концепції, теорії, методологічні підходи й результати фундаментальних і прикладних досліджень у фізичній терапії, ерготерапії та суміжних галузях знань, визначати перспективні напрями розвитку науки і професійної практики з урахуванням міжнародного досвіду та актуальних суспільних викликів.
РН 02	Генерувати нові наукові ідеї, формулювати й перевіряти наукові гіпотези, розробляти та обґрунтовувати нові концептуальні підходи до розв'язання складних проблем фізичної терапії та ерготерапії, визначати їхню наукову новизну, теоретичне та практичне значення.
РН 05	Критично оцінювати наукові докази, обґрунтовувати адаптацію міжнародно визнаних професійних практик, заснованих на доказах, до національного контексту, визначати шляхи впровадження результатів наукових досліджень у фізичну терапію та ерготерапію для вдосконалення реабілітаційних втручань і послуг, спрямованих на оптимізацію функціонування, активності та участі людини, забезпечення заняттєвої активності, інклюзії та доступності реабілітаційних послуг.
РН 09	Демонструвати лідерство та професійну автономію, організовувати й координувати міжпрофесійну взаємодію, ухвалювати обґрунтовані організаційні й управлінські рішення у сфері фізичної терапії та ерготерапії, здійснювати адвокацію розвитку професій і сприяти підвищенню суспільного розуміння їхньої ролі в системі охорони здоров'я.
РН 10	Аналізувати суспільні, етичні та культурні аспекти наукової і професійної діяльності у сфері фізичної терапії та ерготерапії, оцінювати соціальну значущість результатів досліджень, обґрунтовувати рішення з урахуванням прав людини, демократичних цінностей, принципів інклюзивності, недискримінації, культурного різноманіття та сталого розвитку.

Порядок оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни:

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни формується з урахуванням результатів поточного контролю та екзамену.

Протягом семестру здобувач вищої освіти може отримати максимальну кількість балів – 100 як суму балів за результатами поточного контролю на лекційних, практичних заняттях, за виконання зазначених програмою індивідуальних завдань та робіт, або в установленому порядку з тем, заняття з яких було пропущене здобувачем вищої освіти. Використовуються такі засоби оцінювання під час заняття та розподіл балів, які може отримати здобувач за тему:

Засоби оцінювання результатів навчання та розподіл балів з дисципліни:

Номер і назва теми занять	Засоби оцінювання	Кількість балів за види робіт та загальна кількість
Тема 1. Міжнародна класифікація функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я (МКФ і біопсихосоціальна модель: застосування у професійній та дослідницькій діяльності.	Аналітичний звіт професійної проблеми або клінічного випадку із застосуванням біопсихосоціального підходу, сучасних наукових доказів та принципів професійного мислення фізичного терапевта або ерготерапевта.	30
Тема 2. Оцінювання реабілітаційних потреб та обґрунтування цілей реабілітації.		
Тема 3. Оцінювання результатів реабілітації: функціонування, активність, участь і якість життя.		
Тема 4. Документування реабілітаційного процесу та використання даних для прийняття професійних рішень, моніторингу і досліджень.		
Тема 5. Клінічне і професійне мислення у фізичній терапії та ерготерапії: спільні принципи та професійні особливості.		
Тема 6. Сучасні професійні виклики у фізичній терапії та ерготерапії: сфери компетентності, професійна етика, супервізія та міжпрофесійна взаємодія.		
Тема 7. Методологічні основи формування реабілітаційних послуг у гострому періоді в нереабілітаційних відділеннях системи охорони здоров'я на	Проєктна робота з розроблення та обґрунтування пропозицій щодо	20

основі доказової та науково обґрунтованої практики і локального контексту.	створення або вдосконалення моделі надання реабілітаційних послуг в обраних умовах з урахуванням потреб отримувачів послуг, наукових доказів, наявних ресурсів та локального контексту.	
Тема 8. Формування та вдосконалення стаціонарних реабілітаційних послуг у післягострому періоді.		
Тема 9. Формування та вдосконалення амбулаторних реабілітаційних послуг у післягострому та довготривалому періодах.		
Тема 10. Реабілітаційні послуги у громаді: наступність, міжсекторальна взаємодія та підтримка участі людини у повсякденному житті.		
Тема 11. Особливості формування реабілітаційних послуг для дітей та підлітків: сімейноцентрований підхід, участь і міжсекторальна взаємодія.	Аналіз особливостей організації послуг для обраної групи населення з визначенням ключових потреб, бар'єрів доступності, ролей фахівців та можливостей міжсекторальної взаємодії.	20
Тема 12. Раннє втручання як сімейноцентрована міжсекторальна система підтримки дітей раннього віку та їхніх родин.		
Тема 13. Реабілітаційні послуги для людей старшого віку та осіб із комплексними потребами: доступність, безперервність і орієнтація на участь.		
Тема 14. Якість, безпека та доступність реабілітаційних послуг: методологічні підходи до оцінювання та удосконалення.	Проєктна робота з розроблення концепції дослідницького або інноваційного проєкту, спрямованого на вирішення визначеної проблеми професійної діяльності чи вдосконалення реабілітаційних послуг.	30
Тема 15. Впровадження доказових підходів та інновацій у реабілітаційні послуги: бар'єри, стратегії та оцінювання результатів впровадження.		
Тема 16. Дослідження професійної практики у фізичній терапії та ерготерапії: визначення проблем, обґрунтування дослідницьких підходів та використання результатів для вдосконалення практики.		
Усього		100

Перед початком заняття науково-педагогічний працівник відповідно до силабусу навчальної дисципліни ознайомлює здобувачів вищої освіти із

засобами поточного контролю, які будуть застосовуватись, і кількістю балів, які вони можуть отримати. Під час завершення кожного заняття кожному присутньому здобувачу вищої освіти оголошується кількість отриманих ним балів.

Здобувачі вищої освіти мають право на визнання результатів навчання, отриманих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, зокрема під час проходження онлайн-курсів на платформах Prometheus, Coursera, EdEra, Physiopedia Plus, участі у професійних тренінгах, вебінарах, наукових семінарах та інших освітніх заходах, за умови їх відповідності результатам навчання, передбаченим дисципліною. Визнання здійснюється відповідно до чинного Порядку визнання у Національному університеті фізичного виховання і спорту України результатів навчання, здобутих у процесі неформальної та/або інформальної освіти. Якщо такі результати стосуються окремої теми чи розділу та їхній обсяг не перевищує 25% освітнього компонента, рішення про зарахування може ухвалювати викладач дисципліни на підставі аналізу підтвердних документів, результатів навчання та співбесіди зі здобувачем. Визнання окремих результатів навчання не передбачає автоматичного звільнення від підсумкового контролю, визначеного програмою дисципліни.

Семестровий контроль здійснюється у формі екзамену.

Здобувач вищої освіти, який протягом семестру отримав менше 35 балів, до семестрового контролю не допускається, і може в установленому порядку пройти повторне вивчення навчальної дисципліни.

Екзамен проводиться у порядку, визначеним Положенням про організацію освітнього процесу в Національному університеті фізичного виховання та спорту України (нова редакція).

Рекомендовані основні та додаткові інформаційні ресурси:

Основні:

1. World Health Organization. Package of Interventions for Rehabilitation. Module 1: Introduction. Geneva : WHO, 2023. 36 p. URL: https://www.who.int/publications/i/item/9789240067097.

2. World Physiotherapy. Guideline: Standards of Physiotherapist Practice. London : World Physiotherapy, 2025. URL: https://www.world.physio/guideline/standards.

3. World Federation of Occupational Therapists. Minimum Competencies of Occupational Therapists. WFOT, 2026. URL: https://wfot.org/resources/minimum-competencies-of-occupational-therapists.

4. Del Furia M. J. et al. Delivery arrangements for rehabilitation services in health systems: an overview of systematic reviews. Cochrane Database of Systematic Reviews. 2026. Issue 4. Art. CD016348. DOI: https://doi.org/10.1002/14651858.CD016348.

5. Improving functional outcomes in physical rehabilitation / Susan B. O'Sullivan, Thomas J. Schmitz. Second edition. Philadelphia 2016. 445p

6. Physical rehabilitation / [edited by] Susan B. O'Sullivan, Thomas J. Schmitz, George D. Fulk. — 6th ed.

7. Physical Rehabilitation Outcome Measures: A Guide to Enhanced Clinical Decision Making. Ontario: BC Decker Inc; 2021. 281 p

8. Duncan ES. Skills and processes in occupational therapy. Foundations for Practice in Occupational Therapy. London: Churchill Livingstone. 2021. 288p.

9. Coppard BM, LohmanH.Introduction to Orthotics - E-Book: A Clinical Reasoning and Problem-Solving Approach, 4th Edition. Mosby; 2014. 487p.

10. Власенко Л., Ладанюк А., Кишенько В. Методологія наукових досліджень. Навчальний посібник. Київ. Вид. Ліра-К. 2018. 352 с.

Додаткові:

1. BestEvidence – Реферативна і повнотекстова база даних з медицини: http://www.bestevidence.com/

2. British Medical Journal – Британський Медичний Журнал: http://www.bmj.com/specialties/evidence-based-practice

3. Clinical Evidence – Міжнародна база даних систематичних обзорів і рандомізованих клінічних випробувань: http://www.clinicalevidence.com (відкривається також з сайту BMJ).

4. Physiotherapy Evidence Database – безкоштовна база даних рандомізованих досліджень, систематичних оглядів і керівництв з клінічної практики в області фізіотерапії: https://www.pedro.org.au/

5. Cochrane Library – Кокранівська бібліотека: http://www.cochranelibrary.com/

6. Кокранівське співробітництво – бази даних систематичних оглядів: *алфавітний каталог:* http://www.update-software.com/abstracts/mainindex.htm

розподіл за групами захворювань: http://www.update-software.com/abstracts/crgindex.htm

7. База даних систематичних оглядів, виконаних авторами, що не входять в Кокранівське співробітництво: http://nhscrd.york.ac.uk

8. Centre for Evidence-based Medicine at the University of Oxford – Оксфордський Центр доказової медицини: http://www.cebm.net/

9. Current Controlled Trials – Міжнародна база даних, яка об'єднує регістри рандомізованих контрольованих досліджень у різних галузях медицини: http://www.controlled-trials.com/mrct

10. UpToDate – Частина Wolters Kluwer Health, провідний постачальник інформації та бізнес-аналітики для студентів, фахівців та установ у галузі медицини, догляду за хворими, об'єднання охорони здоров'я та фармації: http://www.uptodate.com/

11. Trip – медична база даних, пошук високоякісних доказів клінічних досліджень: https://www.tripdatabase.com/

12. Egrotherapy Evidence Database. [Internet]. Avaliable at: http://www.otseeker.com/Resources/WhatIsEvidenceBasedPractice.aspx

13. Mokkink L. B., Elsman E. B. M., Terwee C. B. COSMIN guideline for systematic reviews of patient-reported outcome measures version 2.0. Quality of Life Research. 2024. Vol. 33. P. 2929–2939. DOI: https://doi.org/10.1007/s11136-024-03761-6.

14. Duckaert M., Nemeth T., Thijs L., Feys P., Lamers I. Toward strengthening rehabilitation within health systems: a scoping review of rehabilitation-specific quality indicators. Archives of Physical Medicine and Rehabilitation. 2026. Online ahead of print. DOI: https://doi.org/10.1016/j.apmr.2026.07.010.

15. Damschroder L. J., Reardon C. M., Widerquist M. A. O., Lowery J. The updated Consolidated Framework for Implementation Research based on user feedback. Implementation Science. 2022. Vol. 17. Art. 75. DOI: https://doi.org/10.1186/s13012-022-01245-0.

16. Lage C. R., Wright S., Monteiro R. G. S., Aragão L., Boshoff K. Collaborative practice with parents in occupational therapy for children: a scoping review. Australian Occupational Therapy Journal. 2024. Vol. 71, № 5. P. 833–850. DOI: https://doi.org/10.1111/1440-1630.12974.